

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва і дизайну

**СТВОРЕННЯ ДЕКОРАТИВНОЇ КОМПОЗИЦІЇ З ЕЛЕМЕНТАМИ
ХРИСТИЯНСЬКОЇ СИМВОЛІКИ**

Кваліфікаційна робота (проект)

Пояснювальна записка

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: здобувачка 13-221М групи
Спеціальності 023 Образотворче мистецтво
декоративне мистецтво, реставрація
Освітньо-професійної програми
Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація
Чумаченко Наталія Сергіївна

Науковий керівник: кандидатка
мистецтвознавства,

старша викладачка Гуляєва О. В.

Рецензент: Пильник Руслан Олексійович,
к.п.н., доцент, завідувач кафедри
образотворчого мистецтва Криворізького
державного педагогічного університету

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Декоративна композиція з елементами християнської символіки	
1.1. Особливості декоративної композиції як жанру живопису.....	4
1.2. Символіка та образи християнства у живописі.....	6
РОЗДІЛ 2.Художнє вирішення декоративної композиції засобами цифрового живопису	
2.1.Характерні особливості техніки цифрового живопису.....	10
2.2.Етапи створення композиції засобами цифрового живопису.....	11
ВИСНОВКИ.....	16
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	18
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Із плином часу розвивається суспільство, технології, а отже й мистецтво. Відбувається переосмислення старих явищ та цілих сфер людського життя. Проте, не дивлячись на плин епох, твори на релігійну тематику є незмінно популярними в образотворчому мистецтві всього світу. Релігійні сюжети можна зустріти у творчості таких майстрів пензля як А.Мантенья, С.Далі, І.Репін, І.Марчук, М.Пимоненко, Р.Санті тощо.

Розвиток образотворчого мистецтва, реорганізація суспільно- політичного та духовного життя не могла не відбитися на культурі. Історично склалося, що через поширення декоративно-прикладного мистецтва, його естетичність і складність стилістичних вирішень образів та сюжетів, декоративна композиція стала дуже поширеною практикою і з появою цифрових технологій не втратила своєї актуальності та вийшла на новий рівень.

У сьогоднішній зросла актуальність виокремлення української культурної спадщини з поміж інших країн. Відома велика кількість мистецтвознавців та істориків, що у своїх працях зверталися до вивчення елементів нашої національної ідентичності, серед них Бодак В., Рачеєва Л., Вовк І. та ін. Ці дослідники яскраво продемонстрували, яку величезну роль у розвитку культури зіграли християнські вірування та обрядовість. Саме на теренах нашої держави релігія органічно сплелась з елементами язичництва та набула поширення у всіх аспектах людського життя. Україна, як держава-спадкоємиця Київської Русі перейняла це широке коло звичаїв та обрядів та, незважаючи на велику кількість різних перепитій, не втратила тенденції до використання елементів християнської символіки у творчості. У мистецькому просторі можна побачити звернення до біблійних сюжетів та їх переосмислення, застосування класичної стилістики іконопису, використання біблійських символів, а також інтерпретування класичних ікон майстрами різних технік.

Виходячи з вищезазначеного, темою нашої кваліфікаційної роботи ми

обрали «Створення декоративної композиції з елементами християнської символіки»

Мета дослідження: створити декоративну композицію з елементами християнської символіки засобами комп'ютерної графіки .

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань:**

1. Проаналізувати літературу з проблематики дослідження.
2. Висвітлити особливості використання символіки та образів християнства у живописі.
3. Розкрити технічні особливості роботи над декоративною композицією засобами графічної програми Adobe Photoshop. .
4. Висвітлити етапи створення декоративної композиції засобами комп'ютерної графіки.

Об'єкт дослідження: Християнська символіка в декоративній композиції.

Предмет дослідження: процес створення декоративної композиції з елементами релігійної символіки.

Методи дослідження: аналізу – для вивчення особливостей української християнської символіки, порівняння та абстрагування – для співставлення прикладів зображення символіки християнства різними матеріалами образотворчого мистецтва. При створенні декоративної роботи використовувались методи образного аналізу, порівняння та образного узагальнення.

Апробація результатів дослідження. За темою дослідження було опубліковано статтю «Тенденції звернення сучасних художників до християнських сюжетів» у збірці «Магістерські студії» (2024).

Структура роботи: робота складається з практичної частини та пояснювальної записки, що містить вступ, два розділи, два підрозділи, висновки, список використаних джерел, додатки.

РОЗДІЛ 1

ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ З ЕЛЕМЕНТАМИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ СИМВОЛІКИ

1.1 Особливості декоративної композиції як жанру живопису

Декоративна композиція - це один з важливих жанрів пластичного мистецтва, що має власні характеристики, аспекти та засоби виразності. Її основне завдання заключається не в точній передачі життєвої достовірності зображуваного, а в створенні гармонійного зображення. Цей жанр надає повну свободу у виборі тематики, техніці та матеріалах виконання задуму, тому він є таким популярним у художників впродовж віків. В часових межах застосування декоративної композиції сягає ще первісних часів. Вона довгий час існувала та розвивалася за рахунок декоративно-прикладного мистецтва та отримала нове життя з приходом модерну. В сучасному мистецтві є одним з провідних жанрів живопису, адже має високу функціональність. Вона може слугувати не лише задля естетичного задоволення як витвір мистецтва, а й використовуватися в поліграфії, рекламі, медіапросторі, сценічному та декоративно-ужитковому мистецтві [1, с. 25].

Стилізація –це композиційний прийом який полягає у наданні об’єктам певних стилістичних особливостей. У стилізації художник не піклується про точне відтворення об’єкта, а зосереджується на основних атрибутах об’єктів, символах чи декоративних особливостях. Цей метод полегшує створення образів, які не є реалістичними, але мають значний емоційний вплив за рахунок узагальнення, спрощення, ускладнення, деформації чи геометризації форми. Часто стилізацію в композиціях застосовують щоб підкреслити символічність об’єкту і роблячи його більш універсальним для використання в живописі. Як приклад спрощеної стилізації можна навести картину Анрі Матісса «Танок» (Додаток А, мал. 1). Художник не намагається точно намалювати фігури, а лиш передає енергетику та емоції через колір та прості форми. Танцюристи зображені простими формами аби лиш робить акцент на ритмі та динаміці[2, с. 47].

За рахунок того, що декоративна композиція великий проміжок часу існувала та розвивалась на основі декоративно-прикладного мистецтва в ній широко використовуються симетричні схеми побудови зображення. Людина мала потребу в оздобленні великої кількості ужиткових речей, тому повторення сторін зображення в одному об'єкті є зрозумілою, бо значно полегшувала роботу. Використання повторюваних зображень вилилось в ще один аспект декоративної композиції - це орнаментика. Митці використовують повторювані зооморфні, флористичні та геометричні узори в найрізноманітніших їх проявах. Використання таких елементів не тільки візуально ускладнюють, а й можуть показати етнічну приналежність та загальний настрій роботи. Особливо яскраво використання великої кількості орнаментів можна прослідкувати у творах Густава Клімта чи Володимира Зарецького, котрі запам'ятовуються - саме через цей аспект.

Використання правильно підібраного ритму потребує кожне зображення тим більше, якщо воно має в собі велику кількість повторюваних та узагальнених форм. Цей засіб організації елементів, досягається за рахунок певного чергування елементів різноманітної величини. Яскраві ритмічні картини ми можемо спостерігати у картинах Катерини Білокур, що майстерно чергує об'єкти різного розміру у динамічних та виразних роботах.

Декоративна композиція у живописі дуже часто має площинну структуру. Елементи можуть не підпорядковуватися повітряній чи лінійній перспективі часто взагалі зображення побудоване таким чином, аби взагалі не передавати будь-якої глибини, плановості чи навіть мінімальних перспективних скорочень. Яскравим прикладом подібної схеми є картина відомого художника Пабло Пікассо «Герніка» (Додаток А, мал. 2) [3, с. 233-234] .

Використання стилізованих спрощених форм , повторюваних елементів та абстрактного зображення, симетрія, відсутність перспективного скорочення часто призводять до того, що колір у більшості випадків є ключовим засобом композиції. Саме він часто відповідає за створюваний характер та настрій та

візуальне враження глядача від роботи. Оскільки на відміну від класичного живопису, що підпорядкований законам колористики та повітряній перспективі, декоративна композиція не обтяжена подібними факторами. Тому тут ми можемо часто зустріти яскраві нетипові поєднання кольорів, неприродні відтінки та контрастні сполучення. Мистецьке володіння цим засобом виразності ми можемо побачити на полотнах українського митця Анатолія Криволапа серії робіт «Тиша» (Додаток Б) [4, с. 65-67].

Декоративна композиція є універсальним жанром, який тримає курс на досягнення гармонії кольору змісту та форми, використовуючи прийоми стилізації, узагальнення деформації та геометризації форм. Широко використовується митцями образотворчого мистецтва не тільки задля візуального показу власних ідей суспільству, а й для передачі глибоких переживань, емоцій та сенсів.

1.2. Символіка та образи християнства у живописі

Живопис є одним з провідних видів образотворчого мистецтва через велику кількість технік та широке тематичне спрямування і віра в тому не виключення. Оскільки мистецтво на теренах Європи століттями існувало на основі саме релігійних сюжетів. Наслідком цього стало те, що широкого застосування в роботах митців набули саме постаті з священного писання. Проте популярність певних образів з Біблії може варіюватися залежно від гілки християнської віри та країни. Український живопис, особливо іконопис, не є виключенням з цієї тенденції [5, с. 87].

На теренах нашої держави деякі образи святих не просто герої релігійних книг. Часто вони уособлюють у собі дух незламності, є символами боротьби, духовного піднесення та національної ідентичності. Такі картини та ікони відображають унікальне поєднання канонічного зображення та особливостей нашого етносу. Це робить їх вагомими з культурного та історичного погляду. Широкого застосування в Україні набули такі образи:

1. Ісус Христос - центральна фігура в українському іконописі та живописі. Кількість сюжетів та його образів є досить великою та варіюються від глибоких драматичних сюжетів страждань до величних та помпезних зображень. Приклад такого величного зображення ми можемо побачити на картині «Спас Вседержитель» (Додаток В, мал. 1) з Успенського собору Києво-Печерської лаври (XVII ст.), що поєднує пишність барокового стилю з іконописними канонами [6, с. 25-28].

2. Святий Юрій Переможець - це популярний герой для зображення особливо на території Західної України, що символізує перемогу світла над темрявою та вважається патроном воїнів. Як приклад треба згадати ікону св. Юрій Зміборець, (Додаток В, мал. 2)XVIII століття, с. Михнівка, Камінь-Каширського району Волинської області, що зображує його у динамічному русі, в традиційному одязі воїна.

3. Святий Миколай Чудотворець - одним із найшановніших святих в Україні, особливо у народній релігійності, вважається покровителем всіх дітей Його зображеннями прикрашають церкви, а образ й досі є популярними в хатніх іконах. До прикладу ікона XVII ст.,що зображує його з акцентом на його милосердя і допомогу бідним його у простому, народному стилі «Святий Миколай» (Додаток В, мал. 3)с.Чорніїв на Волині [7, с.974].

4. Діва Марія - символ милосердя материнської любові та чистоти. Вона зображується як матір Христа(Богородиця) і втілення святості. Її образ часто поєднується з дитям Ісусом також такі сюжети як: момент Благовіщення, Покрова, Умиління, Одигітрія,. Її образи особливо популярні в іконописі та часто асоціюються із захистом українського народу. Тут не можна не згадати унікальне зображення XVIII ст., «Покрова Богородиці» із зображенням Богдана Хмельницького й архієпископа Лазаря Барановича (Додаток В, мал. 4), де Два Марія покриває козаків своїм омофором, що підкреслює її роль як заступниці нації та українських захисників [8, с. 68].

5. Архангел Михаїл, котрий є покровителем Києва. Його зображення часто можна зустріти в українському мистецтві, де він постає як могутній воїн зі щитом і мечем. Одним із найстарших і найвідоміших зображень архангела в нашій країні є мозаїка XI століття «Архангел Михаїл» із Софіївського собору в Києві (Додаток В, мал. 5).

6. Святий Андрій Первозванний, вважається засновником релігії християнства на землях сучасної України та має особливе значення в національному контексті. Для прикладу можна навести ікону святого апостола Андрія Первозванного з часткою мощей у Андріє-Володимирській храмі, що в Києві (Додаток В, мал. 6).

7. Свята Трійця – образ що є символом єдності ,Бог-Син (Ісус Христос) Бог-Отець, і Святий Дух, котрого зазвичай зображували у формі птаха-голуба зображується у формі голуба. Цей образ символізує єдність і божественну природу Бога. На території нашої держави цей образ набув як і класичних канонних так і унікальних рис поєднуючи етнічні мотиви та пишність бароко.

8. Києво-Печерські святі- святі з Києво-Печерської Лаври найчастіше зображувалися саме Феодосій та Антоній Печерський, що символізували стримане українське монашество та високу духовність.

Існує ціла когорта образів святих вкорінених у візуальному мистецтві, проте нерідко можна зустріти зашифровані змісти на полотнах шляхом використання набагато менших знаків-символів. Вони слугують не лише задля ускладнення композиції чи додаткового візуального ефекту, а й передають набагато складніші культурні сенси пов'язані з поняттями жертвності, прощення, любові,порятунку та віри. Такі зображення дозволяли митцям надавати своїм роботам глибоких значень та відтворювати складні релігійні змісти простими зображеннями [9, с. 267].

До переліку таких знаків відносять:

1. Хрест-що є основним символом християнства спасіння, віри, жертвності Христа, його мук на горі Голгофа та перемогу воскресіння над загибеллю

2. Голуб - символізує Святого Духа, мир, чистоту та Божу присутність повсюди. Часто зображують у сцені зішестя Святого Духа
3. Терновий вінець - часто зображують складний шлях фізичних і моральних страждань та жертву Спасителя
4. Риба - це один за найстаріших символів котрий перші прихильники віри використовували, як таємний знак для позначення місць для зустрічей, можна було зустріти у ранніх катакомбах Риму .З грецької слово «ΙΧΘΥΣ» (іхтіс) було акронімом виразу «Ісус Христос, Божий ,Син, Спаситель»
5. Агнець - символ невинності та чистоти, молоде ягня що уособлює Ісуса який приніс себе в жертву задля спокути гріхів усього людства
6. Світло /світло / світильник – уособлює Бога, як «світило цього світу» також часто використовуються знак духового світла, що веде крізь тьму гріхів до правдивої віри [10, с. 96-104].

РОЗДІЛ 2

ХУДОЖНЄ ВИРІШЕННЯ ДЕКОРАТИВНОЇ КОМПОЗИЦІЇ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВОГО ЖИВОПИСУ

2.1. Характерні особливості техніки цифрового живопису

Одним з важливих напрямків розвитку сучасного мистецтва є цифровий живопис. Він хоч з'явився відносно недавно, але досить стрімко став популярним у художників по всьому світі через швидкий розвиток технологій та доступності техніки та спеціалізованих програм. Цифрове мистецтво застосовує замість класичних живописних матеріалів (акварель, пастель, акрил чи олія) власні цифрові інструменти.

Наразі основним та найкомфортнішим обладнанням для цифрового живопису є графічні планшети, або екрани з сенсорними панелями. Вони дозволяють художнику створювати живописні роботи використовуючи спеціалізовані пера або графічні стилуси, що реагують на зміну натиску та змінюючи товщину ліній. Використання цих інструментів разом з спеціалізованими графічними та векторними редакторами, такими як: Corel Painter, Procreate, Adobe Photoshop. Така технічна база дозволяє не тільки створювати класичну цифрову графіку, а й дозволяє імітувати фактуру класичних матеріалів таких, як олівець, пастель, акварель та ін. При цьому кольорова палітра є необмеженою, можливе редагування за допомогою кольорових фільтрів, корекції тону контрасту й теплохолодності [11,49-52 с.].

Цифровий живопис також дозволяє використовувати нескінченну палітру кольорів і змінювати їх без втрат якості зображення. Можливість легко виправляти помилки, чи повертатися до попередніх версій роботи (завдяки функціям "історії" та "шарів") дає митцям більше свободи у творчості.

Ще однією значною особливістю є використання шарів. Це дає змогу працювати над компонентами композиції окремо один від одного, без страху зіпсувати одним невірним порухом всю роботу. Також є можливість змінювати

технічні особливості кожного з них такі ,наприклад, як прозорість, змішування та взаємозалежність шарів між собою. До прикладу в традиційному живописі дуже складно буде змінити колір чи форму певного об'єкту коли картина вже майже готова, а от у випадку використання графічних програм це зробити набагато легше за рахунок таких нашарування, при умові якщо, шари не були зведені [12, с.356].

Існує кілька значних переваг цифрового малюнку над класичними техніками образотворчого мистецтва:

1. Економічність. Традиційний живопис вимагає досить великої кількості матеріалів (фарби, розчинники, полотна, папір, лаки, пензлики та мастихіни). Всі вони коштують досить дорого, а більшість з них не може бути використана повторно той час як один набір цифрових інструментів можуть бути використані для створення тисячі робіт.

2. Свобода експериментів. Велика кількість пензлів дозволяє імітувати будь-який матеріал та поєднувати те, що в класичному живописі технічно складно поєднати на одному форматі. Митець може вільно творити ,використовувати нові стилі фільтри та техніки без страху зіпсувати витвір. Адже завжди можна відмінити операцію за допомогою гарячих клавіш, видалити один невдалий шар, зберігати по кілька варіантів –копій однієї роботи.

3. Екологічність. Велика кількість фарб та розчинів ,що використовуються в традиційних техніках живопису мають специфічний запах, або шкідливі випари, що потребують специфічних вимог до майстерні та негативно впливають на здоров'я художника на навколишнє середовище.

Всупереч вищеперераховані переваги, у цифрового живопису є певні недоліки. Перш за все це ірреальність процесу, попри всі засоби для імітації певних художніх матеріалів художник все ж не може відчувати на дотик рельєф та текстуру намальованого. Навіть видруковане на полотні зображення все ж не може просторово передати створювані пензлем чи мастихіном мазки.

Крім того, існують ризики пов'язані з архівуванням робіт. Різного роду технічні проблеми, системні збої, або навіть звичайна механічна поломка обладнання може призвести до втрати частини прогресу чи навіть і всього обсягу роботи. Тому художники змушені постійно робити збереження в процесі роботи та резервні копії для того, щоб убезпечити цілісність своєї праці [13, с. 58].

Цифровий живопис, як досить новий жанр в мистецтві, акумулює в собі класичний живопис та технічні інновації таким чином відкриває нові можливості для митців сучасності. Напрям надає широке поле для експериментів у створенні нових візуальних ефектів та обробці зображення. В цей же час існує певна проблематика через відсутність тактильної взаємодії з матеріалом та ризики деархівації робіт. Незважаючи на це цифровий живопис є одним з найцікавіших для митців сучасності через швидку динаміку розвитку, через бурхливий технічний прогрес.

2.2. Етапи створення композиції засобами цифрового живопису

Створення декоративної стилізованої композиції потребує структурованого та чіткого дотримання послідовності задля досягнення задовільного результату. Обрана нами тема вимагає перш за все ґрунтовного вивчення теоретичних джерел для створення бажаного візуального образу.

Під час творення роботи ми спиралися на художній доробок заслуженого художника України - Олександра Охупкіна. Митець працює в галузі станкового живопису та іконопису, проте його роботи далекі від народної і тим більше від класичної ікони за візантійськими чи будь-якими іншими канонами. На його полотнах святі з Біблії реперезентовані через призму стилізації художника. Класичні сцени зі святого писання постають в українському народному вбранні. На багатьох картинах таких як: «За читанням» (Додаток Г, мал. 1), «І буде син і буде мати» (Додаток Г, мал. 2), «Дай щастя, Боже» (Додаток Г, мал. 3), Діва Марія з Ісусом показані для нас як молода українська жінка з миловидним дитям вдягнені у традиційний український стрій. Потрібно зазначити, що автор досить добре показує різноманіття історичного вбрання

відносно певних етнографічних областей України та чітко наслідує його характерні особливості [14, с. 75].

На полотнах Охалкіна досить часто можна побачити портрет з елементами натюрморту чи пейзажу, що простягаються попереду або ж на фоні. Тут Ми можемо побачити традиційні вишиті українські рушники, свічники, посуд, зображення пейзажів полів пшениці, пагорбів Дніпра, старовинних дерев'яних церков та храмів. Нерідко художник увиразнює композицію різноманітними зображеннями рослин поширених на теренах нашої держави: мальви, пшениця, чорнобривці, калини, волошок та іншого зілля. [15].

Не дивлячись на те, що Олександр Охалкін використовував канонічні та регламентовані сюжети святих як основу образу, роботи все ж мають власну авторську стилізацію поставлену на національну основу та мають приємний для глядача світлий візуальний ефект.

Для створення декоративної композиції ми дотримувались таких етапів:

1. Формування ідеї твору. Як основний зображуваний образ нами було обрано мотив ікони Покрови Пресвятої Богородиці. Саме ця постать є дуже близькою для нашого народу, адже вважається, що вона є заступницею козацтва та українських захисників що коли-небудь боронили нашу державу..

2. Створення ескізу. Для кращого результату було створено декілька ескізів для загального сюжетного пошуку. Після визначення головного елемента роботи було проведені більш ретельні ескізні пошуки для визначення основних пропорційних відношень та форм. Метод такого тривалого пошуку допомагає досягти більшої варіативності та визначитися з остаточною стилізацією об'єктів.

Центр роботи займає фігура Богородиці вдягнена в українське вбрання, що тримає в руках омофор. Стрій охоплює вив'язану традиційним способом намітку, згарди, силянки, коралі, хустку, вишиту сорочку, кептар.

У ролі другорядного елемента виступає пейзаж. Невелике Місто з будівлями та невеликим баневим храмом та дзвіницею, що потопає у хмарах та кронах дерев. Обабіч можна побачити більш сільські пейзажі вже пейзажі з

грунтовими дорогами та невеличкими охайними будиночками з солом'яними дахами.

3.Робота над кольоровим рішенням. В декоративній композиції ще на етапі компоновання було закладено досить велику кількість деталей та декоративних елементів. Саме через цей фактор дуже важливо було працювати за правилом від загального до часткового аби зберегти цілісність зображуваного. Основну гамму картини ми будували відштовхуючись від традиційних кольорів українського народного вбрання. Пейзаж в свою чергу виконаний в такій гаммі аби нагадувати глядачеві про жовтень - місяць коли справляють свято Покрови Пресвятої Богородиці. Подібне колірне рішення тільки підкреслює декоративність композиції.

4.Деталізація.Основна задача цього етапу полягає в структурному аналізі всієї картини, ми звертаємо увагу на найменші деталі та їх виконання.Звісно найбільшу увагу приділили створюваному образу Діви Марії, адже головні елементи композиції потребують прискіпливішої роботи. Проте ми не оминули другорядні, адже будівлі та дерева теж потребують належного оформлення. Під час деталізації брали за приклад робіт «Оksamитова ніч. Духи кохання» (Додаток Г, мал. 1) «Калина сніжна» (Додаток Г, мал. 2) українського художника Віктора Зарецького» 80-х років ХХ століття. Його гармонійні та візуально складні роботи, мозаїчна манера чи не найкращі приклади деталізації стилізованого зображення в українському мистецтві. Використання у декоративній композиції великої кількості дрібних стилізованих елементів зобов'язувало приділяти особливу уважність до цього етапу роботи. [16, с. 179-180].

5.Узагальнення – завершальний етап роботи. Він по сумісництву є одним з найскладніших. Ми проводили повний аналіз всієї так, як він є завершальним у процесі роботи. Ми проаналізували композицію, визначили та виправили неточності. Потрібно дивитись на живопис в цілому та дати їй завершеного вигляду.

Отже, можна підвести підсумки, що задля створення декоративної композиції з елементами християнської символіки потрібно дотримуватися правильної послідовності виконання. Тільки у разі виконання таких етапів: формування ідеї твору, створення ескізу, робота над кольоровим рішенням, деталізація та узагальнення роботи можна вважати завершеною.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши літературні джерела, ми з'ясували що декоративна композиція котра зародилася ще за первісних часів та пройшла довгий шлях розвитку, зараз повноцінно існує, як жанр живопису. Вона має власні особливості такі як ритм симетрія, площинність зображення, відсутність лінійних та тональних скорочень, використання стилізованих аморфних форм чи орнаментів. Декоративна композиція є дуже універсальною для митців всіх напрямків, адже надає широке експериментальне поле та не має обмеження в матеріальній базі чи інструментах.

Наш проєкт пов'язаний своєю тематикою з використанням християнської символіки тому було проведено аналіз літератури з цього профілю. Нами було визначено, що деякі образи для української нації є не просто канонічними зображеннями з святих писань, а є героями та символом боротьби, незламності та національної ідентичності. Особливого поширення набули образи Христа, Богоматері, Святого Миколая, Архангела Михаїла, Трійці Покрови та інші. Особливо цікавим художником ,що використовував подібну тематику, став Олександр Охупкін. Зробивши аналіз його творчого доробку було відзначено використання традиційних образів та символів для християнської культури через призму авторської стилізації покладеної на національну основу.

Окрім вивчення теоретичних матеріалів, ми проаналізували характерні особливості цифрового живопису його переваги та недоліки, особливості створення декоративної композиції. Важливою умовою гармонійного живопису стало дотримання такої етапності: формування творчого задуму; робота над ескізом; опрацювання кольорового рішення; деталізація; узагальнення.

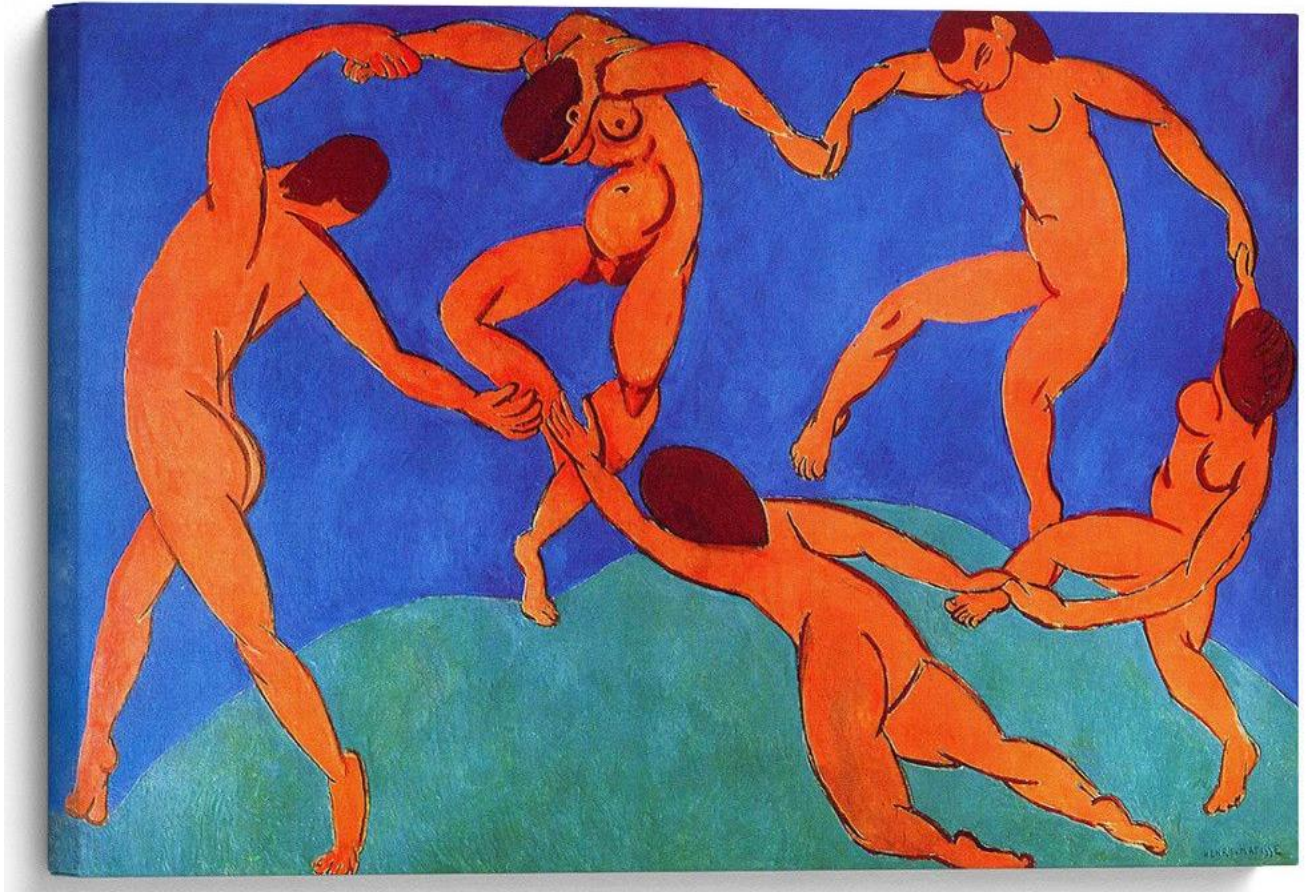
Отже, підсумовуючи треба зазначити, що декоративна композиція з використанням елементами релігійної символіки як тема надає широке поле для творчої реалізації. Через велику кількість символів образів та сюжетів з християнського святого писання можна не тільки створити цікаве візуальне

зображення, а й наповнити його складними сенсами та метафорами. Передати глобальні ідеї світу котрі важливі для мистецтва та держави в цілому. Таким чином, підтримати не лише канони християнських зображень минулого, але й надати їм нового національного звучання через призму декоративності та власної стилізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. / Яремків Михайло. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007– 25с.
2. Павленко А. / Значення композиції в образотворчому мистецтві та її роль у прочитанні художнього твору / А. Павленко, С. Пашукова, Н:47с.
3. Антонович Д. Художня культура. – К.: Либідь, 2003: 233-234 с.
4. Сіранчук М. І. Засоби композиції в декоративно-ужитковому мистецтві // Актуальні проблеми виробничих та інформаційних технологій, економіки і фундаментальних наук. Збірник наукових праць. Випуск 4. : - Вінниця: Діло, :2007:65-67с.
5. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: 2019. 87 с.
6. Смержевська О. Посмодерністські візії релігійності. Сучасне язичництво у міській культурі(Україна в загальноєвропейському контексті). К.: Видавець Олег Філюк. 2017. 25-28с.
7. Миколай - Святий Чудотворець // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Буенос-Айрес, 1961. — Т. 4, кн. VIII : Літери Ме На.: с. 974.
8. Калінін Ю.А., Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство: К., 2002:с. 68
9. Бодак В. Релігія і культура: взаємовплив і взаємодія. Київ : Коло, 2005: 267 с.
10. Степовик Д.В. Іконотворчість та українське ікономалярство // Енциклопедія історії України : у 10 т.: Інститут історії України НАН України: К.: Наукова думка, 2005:96-104 с.
11. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну.: монографія. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Кондор:2007 с. 49-52
12. Мураховський В.І. Комп'ютерна графіка / В.І. Мураховський; під ред. С.В. Симоновича. – М.: «АСТ- ПРЕС СКД», 2013. – 356 с.

- 13.Лигун, А. О., & Шумейко, О. О. (2010). Комп'ютерна графіка (Обробка та стиск зображень). Дніпропетровськ: Біла К. О. 58с.
- 14.Кузик. Б. М., Білошапка. В. В. Кіровоградщина: Історія та сучасність центру України. Т. 2. Дніпропетровськ: Арт-Прес, 2005. с.75
- 15.<https://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=piued6&id=2821>
- 16.Зарецький Віктор Іванович // Шевченківські лауреати. 1962—2001: Енциклопедичний довідник. :К., 2001.: с. 179-180
- 17.Гордієнко Д. Становлення та розвиток культу Покрови Пресвятої Богородиці в Середньовічній Україні // Гетьманські читання. Покрова Пресвятої Богородиці — в історії української культури та українського війська. Збірник наукових статей / [Музей Гетьманства; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України]. — К., 2019.
- 18.Левчук Л. Т. Естетика: підручник / Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О.І.Оніщенко,Л Ю. Кучерюк; за заг. ред. Л. Т. Левчук. 2-ге вид., допов. і переробл. Київ:Вища шк., 2006.
- 19.Чеховський І. Г. Демонологічні вірування і народний календар українців Карпатського регіону. Чернівці: Зелена Буковина, 2001. 303 с.
- 20.Кара-Васильєва Т.В. Декоративне мистецтво України ХХ століття: У пошуках «великого стилю» / Т. Кара-Васильєва, З. Чегусова : Київ: Либідь, 2005

ДОДАТКИ**Додаток А**

Мал. А.1: Анрі Матісс «Танок» 1932 – 1933р.

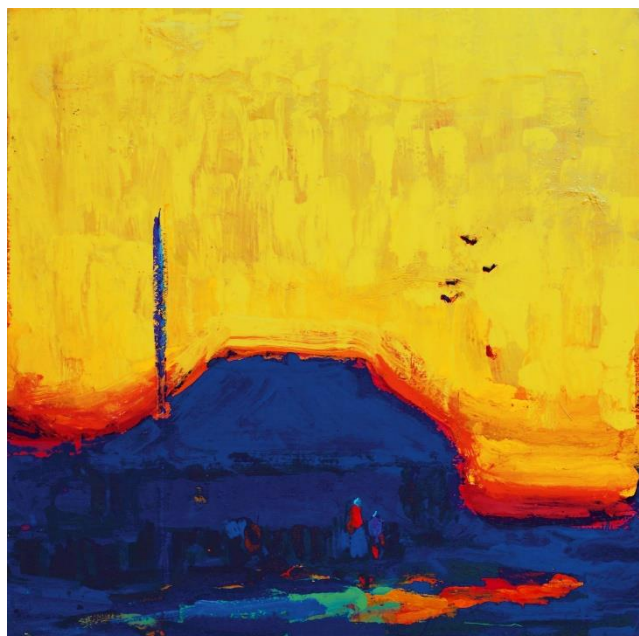

Мал. А.2: Пабло Пікассо «Герніка» 1937 р

Додаток Б

З відкритої серії робіт «Тиша» Анатолій Криволап

Розпочата 2008 р

Додаток В

Мал. В.1: «Спас Вседержитель»
з Успенського собору Києво-Печерської лаври XVII ст

Мал. В.2:св. Юрій Зміборець, XVIII століття, с. Михнівка,сер.XVIII ст.

Мал. В.3: ікона «Святий Миколай» с.Чорніїв на Волині

Мал. В.4: «Покрова Богородиці» із зображенням Богдана Хмельницького й архієпископа Лазаря Барановича

Мал. В.5: мозаїка XI століття «Архангел Михаїл»
із Софіївського собору в Києві

Мал. В.6: ікона святого апостола Андрія Первозванного з часткою
мощей у Андріє-Володимирський храмі,що в Києві.

Додаток В

Мал. Г.1: «За читанням» Олександр Ошпкін

Мал. Г.2: «І буде син і буде мати» Олександр Ошпкін

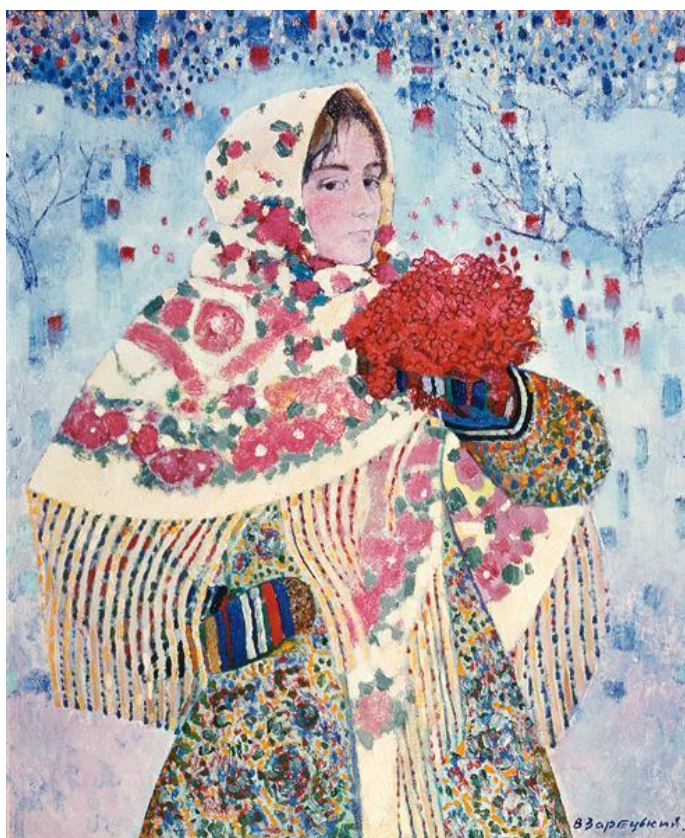

Мал. Г.3: «Дай щастя, Боже» Олександр Ошапкін

Додаток Г

Мал. Г.1: «Оksamитова ніч. Духи кохання» Віктор Зарецький, 1990р

Мал. Г.2: «Калина Сніжна» Віктор Зарецький, 1987р